

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу
Кафедра германської філології

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(німецької)

для здобувачів вищої освіти

Спеціальності	035 Філологія
Спеціалізації	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійної програми	Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Форма здобуття освіти	денна

Програма атестаційного іспиту з другої іноземної мови (німецької) для здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад, зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Ступінь вищої освіти: бакалавр/ Укладачі: Бондаренко Е. С., Корнійко І. В. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2024. 19 с.

Укладачі: *Бондаренко Е. С.*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології
Корнійко І. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології

Рецензенти: *Гамзюк М. В.* – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри німецької філології Київського національного лінгвістичного університету
Гнезділова Я. В. – доктор філологічних наук, доцент, декан факультету германської філології і перекладу Київського національного лінгвістичного університету

Програму затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 1 від 01 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри: проф. Шутова М. О.

Затверджено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу, протокол № 1 від 02 серпня 2024 р.

Декан факультету: доц. Гнезділова Я.В.

Затверджено на засіданні
вченої ради КНЛУ протокол
№ 5 від 23 вересня 2024 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1. Вимоги до здобувачів вищої освіти.....	5
2. Зміст, структура і порядок проведення атестаційного іспиту.....	6
2.1. Письмова частина атестаційного іспиту.....	6
2.2. Усна частина атестаційного іспиту.....	7
2.3. Порядок проведення іспиту в дистанційному режимі у форматі онлайн з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.....	9
3. Параметри та критерії оцінювання атестаційного іспиту.....	10
3.1. Письмова частина атестаційного іспиту.....	10
3.2. Усна частина атестаційного іспиту.....	12
4. Рекомендована література для підготовки до атестаційного іспиту з другої іноземної мови (німецької).....	19

Пояснювальна записка

Програма атестаційного іспиту з другої іноземної мови (німецької) розрахована на здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми «Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад» 035 Філологія.

Метою атестаційного іспиту з другої іноземної мови є перевірка рівня сформованості мовленнєвої та мовної (орфографічної, лексичної та граматичної), лінгвістичної та соціокультурної компетентностей студентів у писемному та усному мовленні.

Атестаційний іспит з другої іноземної мови (німецької) приймає екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» у такому складі: голова комісії, члени комісії. Екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» створюється щорічно наказом ректора університету.

До складання атестаційного іспиту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчальної програми з дисципліни «Друга іноземна мова (німецька)».

На атестаційному іспиті з другої іноземної мови (німецької) здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися **академічної доброчесності**, що передбачено Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна і заочна форми здобуття освіти), ухваленого Вченою радою університету 29 вересня 2022 року (протокол № 3).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на атестаційному іспиті передбачає самостійне виконання завдань атестаційного іспиту (в усній, письмовій чи усній і письмовій формі); для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і здатностей.

1. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Здобувачі мають продемонструвати на атестаційному іспиті з другої іноземної мови (німецької) наступні компетентності:

Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки.

Загальні: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами; здатність бути критичним і самокритичним; здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність працювати в команді та автономно; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, узагальнення, систематизації; здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації німецькою мовою; здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Фахові: здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя; усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та німецькою мовами, здатність здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів; здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання полягають у тому, що студенти мають вміти:

- організовувати процес свого навчання й самоосвіти;
- знати й розуміти систему німецької мови і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності;

- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній сферах життя;
- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів;
- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв’язання задач і проблем у професійній діяльності та навчанні;
- доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них;
- володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв німецької мови.

2. ЗМІСТ, СТРУКТУРА І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Атестаційний іспит з другої іноземної мови (німецької) складається з двох частин – письмової та усної.

2.1 Письмова частина атестаційного іспиту

Письмова частина атестаційного іспиту має на меті перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної (орфографічної, лексичної та граматичної) компетентностей студентів у писемному мовленні.

Перевірка рівня сформованості вмінь та навичок студентів з писемного мовлення та їхньої мовної компетентності проводиться шляхом виконання студентами письмової роботи за тематикою курсу з німецької мови як

другої іноземної:

- написання есе, твору-роздуму за заданою темою, листа читача за заданою іншомовною статтею суспільно-політичної або педагогічної тематики, коментаря для інтернет-форума/ блогу тощо.

Обсяг письмової роботи – до 200 слів. Час виконання письмової роботи – 2 академічні години.

Письмова частина іспиту виконується на всьому курсі одночасно і проводиться екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», яка призначається наказом ректора університету.

Письмова робота перевіряється екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» у приміщенні університету в день проведення письмової частини іспиту. Перевірка письмових робіт має бути завершена не пізніше наступного робочого дня після проведення письмової частини іспиту.

2.2 Усна частина атестаційного іспиту

Структура екзаменаційного білета

1. Монологічне висловлювання за темою іншомовного повідомлення з висловленням особистої оцінки. Морфолого-синтаксичний аналіз речення. Обсяг повідомлення – 400-500 друкованих знаків.
2. Бесіда з екзаменаторами за ситуацією з тематики курсу виучуваної мови.

Час підготовки для відповіді на перше питання – 10 хвилин.

**Орієнтовна тематика для письмової та усної частини
атестаційного іспиту**

1. Людина в сучасному світі:
 - професії в сучасному світі;
 - професійне життя;
 - стала освіта;
 - формування особистості і міжособистісні стосунки.

2. Світ навколо нас:
 - культура споживання;
 - права людини в демократичному суспільстві;
 - людина і закон;
 - людина і майбутнє.

3. Країни, мови яких вивчаються (перша та друга іноземні мови):
 - загальні відомості про країни, їх політичний та економічний устрій;
 - відомості про історико-культурні центри країн, мови яких вивчаються;
 - історія і сучасне життя країн, мови яких вивчаються;

4. Сучасне інформаційне суспільство:
 - засоби масової інформації та їх вплив на розвиток особистості та суспільства;
 - сучасні засоби комунікації, новітні інформаційні технології.

5. Культурне життя людини:
 - мистецтво та його місце в житті людини;
 - видатні діячі мистецтва та культури країн, мови яких вивчаються.

2.3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ У ФОРМАТІ ОНЛАЙН З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Атестаційний іспит з другої іноземної мови (німецької) відбувається відповідно до розкладу.

Під час проведення атестаційного іспиту голова, секретар і члени екзаменаційної комісії перебувають онлайн зі студентами на платформі Microsoft Teams в режимі реального часу. Доступність і присутність студента у веб-середовищі атестаційного іспиту, який проводиться в дистанційному режимі у форматі онлайн, є обов'язковою. У разі неявки на атестаційний іспит студент не має права на перескладання іспиту в поточному навчальному році.

Обов'язковою передумовою складання атестаційного іспиту в дистанційному режимі є наявність у кожного студента будь-якого мультимедійного комунікаційного пристрою (комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон тощо), який забезпечує доступ до мережі Інтернет, інтернет-зв'язок: відео- та аудіозв'язок. У разі виникнення проблем технічного характеру студент може зателефонувати на гарячу лінію деканату, яка створюється спеціально на час проведення атестаційних іспитів.

Ідентифікація особи студента відбувається шляхом пред'явлення у розгорнутому вигляді паспорта громадянина України або іншого документа, який засвідчує особу.

Письмова частина атестаційного іспиту проводиться в додатку Microsoft Forms. Усна частина атестаційного іспиту з другої іноземної мови відбувається як окрема онлайн-зустріч з кожним студентом.

Під час проведення письмової і усної частин атестаційного іспиту відбувається відеофіксація іспиту, про що студенти попереджаються заздалегідь.

3. ПАРАМЕТРИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

3.1 Письмова частина атестаційного іспиту

При написанні творчого завдання студент повинен продемонструвати вміння:

- змістовно і логічно викладати свої думки, дотримуючись необхідних міжфразових зв'язків;
- давати власний коментар;
- аргументувати свою точку зору в писемному мовленні;
- грамотно і доцільно застосовувати лексичний матеріал та граматичні структури, передбачені програмою з другої іноземної мови (німецької).

№ з/п	Максимальна кількість	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	30 балів	<ul style="list-style-type: none">- повне розкриття поданої теми письмової роботи;- змістовне та логічне викладення матеріалу з використанням засобів міжфразового зв'язку;- володіння лексичними одиницями та граматичними структурами, передбаченими програмою, у повному обсязі, про що свідчить різноманітність вжитих лексичних одиниць та граматичних структур;- допускається до 5 лексико-граматичних, стилістичних та орфографічних помилок, які не впливають на розуміння написаного;- вжито всі запропоновані у завданні лексичні одиниці;- обсяг роботи 180-200 слів.	26-30

		<ul style="list-style-type: none"> - достатньо повне розкриття поданої теми творчого завдання; - змістовне та логічне викладення матеріалу з незначним порушенням міжфразового зв'язку; - достатньо добре володіння лексичними одиницями та граматичними структурами, передбаченими програмою; - допускається до 8 лексико-граматичних, стилістичних та орфографічних помилок, які почасти впливають на розуміння написаного; - не вжито декілька запропонованих у завданні лексичних одиниць (невжита запропонована лексична одиниця вважається лексичною помилкою); - обсяг роботи 160-180 слів. 	21-25
		<ul style="list-style-type: none"> - неповне розкриття поданої теми творчого завдання; - часткове порушення змісту і логіки викладення матеріалу; - порушення міжфразових зв'язків; - недостатньо добре володіння лексичними одиницями та граматичними структурами, передбаченими програмою, про що свідчить одноманітність вжитих лексичних одиниць та граматичних структур; - допускається до 12 лексико-граматичних, стилістичних та орфографічних помилок, які суттєво впливають на розуміння 	15-20

		<p>написаного;</p> <ul style="list-style-type: none"> - не вжито половину запропонованих у завданні лексичних одиниць (невжита запропонована лексична одиниця вважається лексичною помилкою); - обсяг роботи 140-160 слів. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - нерозкриття поданої теми творчого завдання; - порушення змісту і логіки викладення матеріалу; - неволодіння лексичними одиницями та граматичними структурами, передбаченими програмою; - допущено більше 12 лексико-граматичних, стилістичних та орфографічних помилок, які унеможливають розуміння написаного (орфографічна помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки); - не вжито переважну більшість або жодну запропоновану у завданні лексичну одиницю (невжита запропонована лексична одиниця вважається лексичною помилкою); - обсяг роботи менше ніж 140 слів. 	0-14

3.2 Усна частина атестаційного іспиту

При виставленні оцінки за усну частину іспиту враховується повнота всіх відповідей студента на питання екзаменаційного білету, його мовленнєва, лінгвістична та соціокультурна компетентності в усному мовленні. Оцінювання усних відповідей здійснюється відповідно до вимог

до конкретних питань екзаменаційного білету.

1. У монологічному висловлюванні студент повинен уміти:

- логічно викласти думку, дотримуючись необхідних міжфразових зв'язків;
- висловити своє ставлення до запропонованої теми/ ситуації, використовуючи вивчений лексичний матеріал та граматичні структури;
- дати морфолого-синтаксичний аналіз запропонованого речення.

2. Під час бесіди з екзаменаторами за тематикою курсу:

- продемонструвати комунікативну компетентність та культуру мовленнєвого спілкування;
- вживати лексичний та граматичний матеріал, передбачений програмою;
- коректно вживати мовні кліше, реалізуючи різні мовленнєві інтенції.

Перше питання

Монологічне висловлювання за темою іншомовного повідомлення з висловленням особистої оцінки. Морфолого-синтаксичний аналіз речення.

№ з/п	Максимальна кількість	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	35 балів	<ul style="list-style-type: none">- логічне викладення думки з доцільним використанням засобів міжфразового зв'язку;- повний морфолого-синтаксичний аналіз запропонованого речення;- правильне визначення мовних явищ;- доцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур;	32-35

		<p>їх різноманітність;</p> <ul style="list-style-type: none"> - фонетично правильне оформлення мовлення; - допускається до 5 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які не впливають на розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	
		<ul style="list-style-type: none"> - логічне викладення думки з незначним порушенням міжфразових зв'язків; - правильний синтаксичний аналіз речення; - незначні порушення фонетичного оформлення мовлення; - переважно правильне і доцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур, їх різноманітність; - допускається до 8 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які частково впливають на розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	28-31
		<ul style="list-style-type: none"> - частково нелогічне висловлювання думки з порушенням міжфразових зв'язків; - неповний морфолого-синтаксичний аналіз речення; - частково неправильне і недоцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур, їх одноманітність; 	24-27

		<ul style="list-style-type: none"> - часткові порушення фонетичного оформлення мовлення; - допускається до 12 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які суттєво впливають на розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	
		<ul style="list-style-type: none"> - нелогічне викладення думки з суттєвим порушенням міжфразових зв'язків; - невміння аналізувати речення; - переважно неправильне і недоцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур, їх одноманітність; - суттєві порушення фонетичного оформлення мовлення; - допущено більше 12 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які унеможливають розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	0-23

Друге питання

Бесіда з екзаменаторами за ситуацією з тематики курсу виучуваної мови.

№ з/п	Максимальна кількість	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	35 балів	- змістовне викладення думки з використанням засобів міжфразового зв'язку;	32-35

		<ul style="list-style-type: none"> - достатньо вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення у межах програми; - доцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур; їх різноманітність; - фонетично правильне оформлення мовлення; - допускається до 5 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які не впливають на розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	
		<ul style="list-style-type: none"> - змістовне викладення думки з незначними порушеннями міжфразового зв'язку; - добре володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення у межах програми; - незначні порушення фонетичного оформлення мовлення; - в основному правильне і доцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур, їх різноманітність; - допускається до 8 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які частково впливають на розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	28-31
		<ul style="list-style-type: none"> - частково нелогічне викладення думки з порушенням міжфразових зв'язків; - недостатньо добре володіння 	24-27

		<p>навичками монологічного та діалогічного мовлення у межах програми;</p> <ul style="list-style-type: none"> - частково неправильне і недоцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур, їх одноманітність; - часткові порушення фонетичного оформлення мовлення; - допускається до 12 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які суттєво впливають на розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	
		<ul style="list-style-type: none"> - недостатнє володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення у межах програми; - невміння вести бесіду за проблемами статті; - переважно неправильне і недоцільне вживання лексичних одиниць та граматичних структур, їх одноманітність; - суттєві порушення фонетичного оформлення мовлення; - допущено більше 12 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які унеможливають розуміння висловлювання (фонетична помилка або неправильно вжитий артикль вважається половиною помилки). 	0-23

**Таблиця відповідності оцінювання відповідей студентів на
атестаційному іспиті з другої іноземної мови (німецької)
за національною шкалою оцінювання
оцінкам за шкалою ECTS**

Підсумковий рейтинговий бал студента	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0-59	F	незадовільно

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКОЇ)

Основна

1. Krenn Wilfried, Puchta Herbert. Motive B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2016.
2. Krenn Wilfried, Puchta Herbert. Motive B1. Arbeitsbuch. München: Hueber Verlag, 2016.
3. Perlmann-Balme Michaela, Schwalb Susanne. Sicher! Kursbuch B2.1. München: Hueber Verlag, 2016.
4. Perlmann-Balme Michaela, Schwalb Susanne. Sicher! Arbeitsbuch B2.1. München: Hueber Verlag, 2016.

Додаткова

1. Dreyer H., Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Heidelberg, 1996.
2. Hering A., Matussek M., Perlman-Balme M. „Em-Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2008.
3. Jin Friederike, Voß Ute. Grammatik aktiv. Üben. Hören. Sprechen. Berlin: Cornelsen, 2015.
4. Duden. Aussprachewörterbuch, 1990.

Інтернет ресурси

1. <http://www.hueber.de/-aktuell/>
2. <http://www.hueber.de/deutsch-lernen/>
3. <http://www.vitaminde.de/>
4. <http://www.goethe.de>
5. <http://www.der-weg-online.de>
6. <http://www.klett.de>
7. <http://www.dw.de>

